

Τα δικαιώματά σας κοινωνικής ασφάλισης

στη Μάλτα

Κοινωνική Ευρώπη

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Οι πληροφορίες που παρέχονται από τον παρόντα οδηγό έχουν συνταχθεί και επικαιροποιηθεί σε στενή συνεργασία με τους εθνικούς αντιπροσώπους του συστήματος αμοιβαίας πληροφόρησης για την κοινωνική προστασία (MISSOC). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το δίκτυο MISSOC παρέχονται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=el&catId=815>

Ο παρών οδηγός παρέχει μια γενική περιγραφή του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης που εφαρμόζεται στις αντίστοιχες χώρες. Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται μέσω άλλων δημοσιεύσεων του δικτύου MISSOC, οι οποίες διατίθενται μέσω του παραπάνω συνδέσμου. Μπορείτε επίσης να επικοινωνείτε με τις αρμόδιες αρχές και τα ιδρύματα που παρατίθενται στο παράρτημα I του παρόντος οδηγού.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κάθε πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό της δεν φέρουν καμία ευθύνη κατ' οιονδήποτε τρόπο για τη χρήση των πληροφοριών που περιέχονται στην παρούσα δημοσίευση.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κεφάλαιο I: Εισαγωγή, οργάνωση και χρηματοδότηση	6
Εισαγωγή.....	6
Οργάνωση της κοινωνικής προστασίας.....	7
Χρηματοδότηση	7
Το δικαίωμά σας σε παροχές κοινωνικής ασφάλισης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	9
Κεφάλαιο II: Υγειονομική περίθαλψη.....	11
Πότε δικαιούστε υγειονομική περίθαλψη;	11
Τι καλύπτεται;	11
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη;	12
Το δικαίωμά σας σε παροχές υγειονομικής περίθαλψης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	12
Κεφάλαιο III: Παροχές ασθενείας σε χρήμα	13
Πότε δικαιούστε παροχές ασθενείας σε χρήμα;.....	13
Τι καλύπτεται;	13
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές ασθενείας σε χρήμα;.....	13
Το δικαίωμά σας σε παροχές ασθενείας σε χρήμα όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	13
Κεφάλαιο IV: Παροχές μητρότητας και πατρότητας	15
Πότε δικαιούστε παροχές μητρότητας και πατρότητας;	15
Τι καλύπτεται;	15
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές μητρότητας και πατρότητας;	15
Το δικαίωμά σας σε παροχές μητρότητας και πατρότητας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	15
Κεφάλαιο V: Παροχές αναπηρίας	16
Πότε δικαιούστε παροχές αναπηρίας;.....	16
Τι καλύπτεται;	16
Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές αναπηρίας;	16
Το δικαίωμά σας σε παροχές αναπηρίας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	16
Κεφάλαιο VI: Συντάξεις και παροχές γήρατος	18
Πότε δικαιούστε παροχές γήρατος;	18
Τι καλύπτεται;	19
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές γήρατος;	19
Το δικαίωμά σας σε παροχές γήρατος όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	19

Κεφάλαιο VII: Παροχές επιζώντων	21
Πότε δικαιούστε παροχές επιζώντων;	21
Τι καλύπτεται;	21
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές επιζώντων;	22
Τα δικαιώματά σας σε παροχές επιζώντων όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	22
Κεφάλαιο VIII: Παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες	23
Πότε δικαιούστε παροχές;.....	23
Τι καλύπτεται;	23
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικών ασθενειών;.....	23
Το δικαίωμά σας σε παροχές εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικών ασθενειών όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	24
Κεφάλαιο IX: Οικογενειακά επιδόματα	25
Πότε δικαιούστε οικογενειακά επιδόματα;	25
Τι καλύπτεται;	25
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα οικογενειακά επιδόματα;	26
Το δικαίωμά σας σε οικογενειακά επιδόματα όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	26
Κεφάλαιο X: Ανεργία.....	27
Πότε δικαιούστε παροχές ανεργίας;	27
Τι καλύπτεται;	27
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές ανεργίας;.....	27
Το δικαίωμά σας σε παροχές ανεργίας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	27
Κεφάλαιο XI: Ελάχιστοι πόροι διαβίωσης	29
Πότε δικαιούστε παροχές λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης;.....	29
Τι καλύπτεται;	29
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης;.....	29
Το δικαίωμά σας σε επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη	29
Κεφάλαιο XII: Μακροχρόνια περίθαλψη	31
Πότε δικαιούστε μακροχρόνια περίθαλψη;	31
Τι καλύπτεται;	31
Πώς αποκτάτε πρόσβαση στη μακροχρόνια περίθαλψη;	33
Το δικαίωμά σας σε μακροχρόνια περίθαλψη όταν μετακινείστε στην Ευρώπη.....	33

Παράρτημα I: Χρήσιμες διευθύνσεις και χρήσιμοι δικτυακοί τόποι.....	34
Παράρτημα II: Ειδικές μη ανταποδοτικού χαρακτήρα παροχές σε χρήμα.....	36

Κεφάλαιο I: Εισαγωγή, οργάνωση και χρηματοδότηση

Εισαγωγή

Ο νόμος περί κοινωνικής ασφάλισης (κεφάλαιο 318 των Νόμων της Μάλτας) προβλέπει δύο βασικά καθεστώτα: το ανταποδοτικό και το μη ανταποδοτικό καθεστώς. Κύρια προϋπόθεση για να δικαιούται κάποιος τις παροχές του πρώτου καθεστώτος είναι να πληροί τις ειδικές απαιτήσεις εισφορών που προβλέπονται σε αυτό.

Όσον αφορά το δεύτερο καθεστώς, η κύρια προϋπόθεση αφορά την ικανοποίηση των απαιτήσεων που σχετίζονται με τους πόρους. Το μη ανταποδοτικό καθεστώς, αρχικός σκοπός του οποίου ήταν η κάλυψη των αναγκών των ατόμων που ζούσαν κάτω από το όριο «κινδύνου της φτώχειας», εξελίχθηκε με την πάροδο του χρόνου σε ένα πλήρες καθεστώς με διάφορες διατάξεις που συνδέονται μεταξύ τους κατά τρόπο ώστε ένα είδος παροχών να συμπληρώνει ένα άλλο είδος παροχών. Στόχος των εν λόγω παροχών είναι να προσφέρουν κυρίως κοινωνική πρόνοια και ιατρική φροντίδα (η τελευταία τόσο σε χρήμα όσο και σε είδος) στους αρχηγούς οικογένειας που είναι άνεργοι και αναζητούν εργασία ή που είναι ανίκανοι για εργασία λόγω συγκεκριμένης ασθένειας, εφόσον οι οικονομικοί πόροι της οικογένειάς τους δεν υπερβαίνουν ένα ορισμένο κατώτατο όριο. Τα άτομα που πάσχουν από ορισμένες χρόνιες ασθένειες μπορούν επίσης να εξασφαλίσουν δωρεάν ιατρική βοήθεια, ανεξάρτητα από τους οικονομικούς πόρους της οικογένειάς τους. Κάθε άτομο που δικαιούται παροχές κοινωνικής πρόνοιας λαμβάνει επίσης επίδομα στέγασης, εάν ο αρχηγός της οικογένειας καταβάλλει μίσθωμα για τον τόπο κατοικίας του ενώ δικαιούται επίσης συμπληρωματικό επίδομα.

Το ανταποδοτικό σύστημα είναι η άλλη όψη του νομίσματος. Έχει καθολικό χαρακτήρα, αφού καλύπτει ουσιαστικά όλα τα στρώματα της κοινωνίας. Το ανταποδοτικό καθεστώς της Μάλτας είναι ένα σύστημα στο οποίο οι μισθωτοί και οι αυτοαπασχολούμενοι (πρόσωπα τα οποία ασκούν οικονομική δραστηριότητα από την οποία αντλούν εισοδήματα ύψους άνω των 930 ευρώ) καθώς και οι μη μισθωτοί (άτομα ηλικίας κάτω των 65 ετών, που δεν είναι μισθωτοί ούτε αυτοαπασχολούμενοι και των οποίων τα εισοδήματα δεν προέρχονται από οικονομική δραστηριότητα αλλά από άλλες πηγές, όπως μια πρόσοδος, μερίσματα κ.λπ.) καταβάλλουν μια εβδομαδιαία εισφορά, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί κοινωνικής ασφάλισης. Στην επίσημη «διάλεκτο» το μαλτέζικο σύστημα ορίζεται ως «διανεμητικό» σύστημα. Το σύστημα της Μάλτας χαρακτηρίζεται ως «διανεμητικό» επειδή κάθε πρόσωπο καταβάλλει εισφορές ενόσω διαθέτει μια αμειβόμενη απασχόληση, προκειμένου να καλύψει αργότερα τις ανάγκες του σε περιπτώσεις ασθένειας, ανεργίας ή συνταξιοδότησης.

Οι μισθωτοί και οι αυτοαπασχολούμενοι καθώς και τα πρόσωπα χωρίς απασχόληση μπορούν να ασφαλισθούν. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το καθεστώς προβλέπει την καταβολή διαφόρων τύπων και κατηγοριών εισφορών, όπως θα εξηγήσουμε στη συνέχεια. Επιπλέον, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το καθεστώς αναγνωρίζει τη μη καταβολή (πίστωση) εισφορών σε εξαιρετικές περιπτώσεις και προβλέπει ότι οι εισφορές που δεν καταβάλλονται πιστώνονται στον ασφαλισμένο.

Σύμφωνα με τον νόμο περί κοινωνικής ασφάλισης, όλες οι παροχές, οι συντάξεις και τα επίδομα που παρέχονται δυνάμει του ανταποδοτικού καθεστώτος υπόκεινται σε διαφορετικές εισφορές, ανάλογα με τον τύπο της αιτούμενης παροχής. Οι εισφορές τύπου 1 για τους μισθωτούς και οι εισφορές τύπου 2 για τους μη μισθωτούς.

Κατά κανόνα, όλα τα άτομα ηλικίας μεταξύ 16 ετών και συντάξιμης ηλικίας (που κυμαίνεται από 61 έτη για τους άνδρες και 60 έτη για τις γυναίκες έως τα 65 έτη) υποχρεούνται στην καταβολή εισφορών. Όλα εξαρτώνται από την ημερομηνία κατά την οποία ο

ενδιαφερόμενος αποφασίζει να διακόψει την εργασία του ως μισθωτός ή ως αυτοαπασχολούμενος, σύμφωνα με τον νόμο περί κοινωνικής ασφάλισης, και ζητεί την εκκαθάριση της σύνταξης γήρατος που δικαιούται.

Οργάνωση της κοινωνικής προστασίας

Οι υποχρεωτικές εισφορές καλύπτουν τον κίνδυνο γήρατος, θανάτου, αναπηρίας, εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικών ασθενειών καθώς και τα επιδόματα γήρατος και τα συμπληρωματικά επιδόματα. Η εισφορά καλύπτει επίσης το επίδομα τέκνου, την κοινωνική πρόνοια και τις υπηρεσίες του συστήματος υγείας. Όλοι όσοι συμπληρώνουν το δέκατο έκτο έτος της ηλικίας τους και δεν έχουν φθάσει σε ηλικία συνταξιοδότησης ασφαλιζονται δυνάμει αυτού του νόμου ως μισθωτοί, ως ανεξάρτητοι επαγγελματίες ή ως αυτοαπασχολούμενοι, εφόσον δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση ασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 και του άρθρου 12 παράγραφος 1 του νόμου περί κοινωνικής ασφάλισης (κεφάλαιο 318)¹. Όλες οι παροχές σε χρήμα τελούν υπό τη διαχείριση της Υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης (*Dipartiment tas- Sigurtà Soċjali*) μέσω των 24 τοπικών παραρτημάτων της (22 παραρτήματα στη Μάλτα και δύο παραρτήματα στη νήσο Γκόζο).

Το υπουργείο Παιδείας, Απασχόλησης και Οικογένειας (*Ministeru għall-Edukazzjoni, l-Imprjegji u l-Familja*) ασκεί μια σειρά συναφών αρμοδιοτήτων. Το τελευταίο επιβλέπει τις παροχές που καταβάλλονται από την Υπηρεσία κοινωνικής ασφάλισης. Επίσης, είναι επιφορτισμένο με την ενεργή προώθηση, ενίσχυση και συμβολή στη συνεχιζόμενη ανάπτυξη της κοινωνικής συνοχής μέσω της παροχής εξατομικευμένων ποιοτικών υπηρεσιών και της ενεργής ενθάρρυνσης και αρωγής των ατόμων, των οικογενειών και των κοινοτικών ενώσεων, ώστε να συμμετέχουν στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και στη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους, με ιδιαίτερη έμφαση στα πλέον ευάλωτα μέλη της κοινωνίας. Το υπουργείο Υγείας, Τρίτης Ηλικίας και Κοινοτικής Περιθαλψής (*Ministeru għas-Saħħa, l-Anzjani u l-Kura fil-Komunità*) είναι αρμόδιο για την παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και για την εφαρμογή του αναγκαίου μηχανισμού ελέγχου και παρακολούθησης, καθώς και για την ενεργή προώθηση της ευημερίας των ηλικιωμένων και της παροχής κοινοτικής περίθαλψης.

Χρηματοδότηση

Το σύστημα παροχών κοινωνικής πρόνοιας και η υγειονομική περίθαλψη της Μάλτας χρηματοδοτούνται από τους φόρους και τις εισφορές εθνικής ασφάλισης εργοδοτών, μισθωτών και αυτοαπασχολούμενων. Η λειτουργία του συστήματος αυτού βασίζεται στην τρέχουσα χρηματοδότηση από εισφορές.

Εισφορές στην εθνική ασφάλιση

Για κάθε πρόσωπο που απασχολείται σε ένα επάγγελμα που υπόκειται σε ασφάλιση, πρέπει να καταβληθούν τρεις διαφορετικές εισφορές: μία από τον μισθωτό, μία από τον εργοδότη του και μία από το κράτος. Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, κάθε πρόσωπο που εργάζεται στη Μάλτα δυνάμει σύμβασης παροχής υπηρεσιών θεωρείται ότι διαθέτει απασχόληση που υπόκειται σε ασφάλιση – επομένως, επικρατεί η εισφορά τύπου 1. Το ποσοστό της εισφοράς του μισθωτού και του εργοδότη ανέρχεται σε 10% του βασικού μισθού, με ελάχιστη εβδομαδιαία εισφορά 6,62 ευρώ και μέγιστη εισφορά 33,03 ευρώ για όσους γεννήθηκαν πριν από την 31η Δεκεμβρίου 1961 και 35,39 ευρώ για όσους γεννήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1962. Από την 1η Ιανουαρίου 2007, τα άτομα ηλικίας άνω των 18 ετών, των οποίων ο εβδομαδιαίος μισθός είναι κατώτερος του κατώτατου

¹ Ως ανεξάρτητος επαγγελματίας νοείται ο αυτοαπασχολούμενος που ασκεί δραστηριότητα η οποία του αποφέρει απολαβές άνω των 1.005 ευρώ ετησίως.

Ως αυτοαπασχολούμενος νοείται το άτομο που δεν έχει συμπληρώσει του 65ο έτος της ηλικίας του, είναι μόνιμος κάτοικος Μάλτας και δεν εργάζεται ως μισθωτός ούτε είναι ανεξάρτητος επαγγελματίας.

μισθού μπορούν να επιλέξουν να καταβάλλουν 10% του βασικού εβδομαδιαίου μισθού τους αντί της κατ' αποκοπή εισφοράς των 15,35 ευρώ.

Το ποσοστό της κρατικής εισφοράς αντιστοιχεί στο 50% του συνολικού μισθού που καταβάλλεται από τον εργοδότη και τον μισθωτό. Τα άτομα κάτω των 18 ετών καταβάλλουν μια εισφορά «νέων» ύψους 4,38 ευρώ σε περίπτωση που ο βασικός τους μισθός δεν υπερβαίνει τον κατώτατο μισθό. Εάν ο βασικός μισθός υπερβαίνει τον κατώτατο μισθό, το εφαρμοστέο ποσοστό εισφοράς ανέρχεται σε 10% του βασικού μισθού. Για τους φοιτητές ισχύουν ειδικά ποσοστά εισφοράς.

Όλοι οι μισθωτοί ηλικίας από 16 έως 65 ετών καταβάλλουν εισφορές. Τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών δεν υποχρεούνται σε καταβολή εισφορών, ακόμη και αν εξακολουθούν να εργάζονται. Τα άτομα μεταξύ της συντάξιμης ηλικίας (61 έτη για τους άνδρες και 60 έτη για τις γυναίκες) και των 65 ετών, εφόσον εξακολουθούν να εργάζονται, υποχρεούνται να καταβάλλουν εισφορές κοινωνικής ασφάλισης ανεξαρτήτως των αποδοχών τους.

Οι εισφορές τύπου 2 αφορούν τα άτομα ηλικίας 16 έως 65 ετών που ασκούν μη μισθωτή δραστηριότητα. Όσοι δεν περιλαμβάνονται στους μισθωτούς ή σε εκείνους που διαθέτουν μια επικερδή δραστηριότητα θεωρούνται επίσης αυτοαπασχολούμενοι και, ως εκ τούτου, υπόκεινται στην εισφορά τύπου 2. Απαλλάσσονται από τις εισφορές τύπου 2 τα ακόλουθα πρόσωπα:

- οι μαθητές και σπουδαστές και όσοι παρακολουθούν κατάρτιση με καθεστώς πλήρους φοίτησης·
- οι έγγαμοι που ασκούν μη επικερδή δραστηριότητα·
- όσοι λαμβάνουν σύνταξη χηρείας, αναπηρίας ή γήρατος, καθώς και όσοι λαμβάνουν γονική σύνταξη·
- όσοι λαμβάνουν μη ανταποδοτικές παροχές κοινωνικής πρόνοιας ή μη ανταποδοτική σύνταξη.

Τα πρόσωπα που ασκούν μη επικερδή δραστηριότητα των οποίων τα ετήσια εισοδήματα, στην περίπτωση των αγάμων, είναι κατώτερα των 1,005 ευρώ και, στην περίπτωση των εγγάμων, κατώτερα των 1.470 ευρώ, καθώς και οι αυτοαπασχολούμενοι με ετήσια εισοδήματα κατώτερα των 910 ευρώ, μπορούν να ζητήσουν βεβαίωση απαλλαγής από τις εισφορές.

Ο νόμος περί κοινωνικής ασφάλισης προβλέπει επίσης την άρση της υποχρέωσης καταβολής εισφορών σε ορισμένες εξαιρετικές περιπτώσεις. Προκειμένου να διασφαλίζεται ότι η περίοδος μη καταβολής δεν εμφανίζεται αρνητικά στην κατάσταση εισφορών του ασφαλισμένου, παρέχεται πίστωση της εισφοράς. Οι εν λόγω πιστωθείσες εισφορές εξομοιώνονται με καταβληθείσες εισφορές για τους σκοπούς των προϋποθέσεων εισφορών. Πιστώσεις παρέχονται στις ακόλουθες εξαιρετικές περιπτώσεις:

- σε πρόσωπα που εγγράφονται στο καθεστώς της ασφάλισης για πρώτη φορά (δηλαδή, πιστώσεις προηγούμενες της εγγραφής έως τον μέγιστο αριθμό 104 εβδομάδων εισφορών, ανάλογα με την ημερομηνία εγγραφής στο καθεστώς)·
- σε χήρες, εφόσον δεν ασκούν επικερδή δραστηριότητα·
- σε πρώην μέλη της αστυνομίας ή των ενόπλων δυνάμεων της Μάλτας που διακόπτουν τη σταδιοδρομία τους και λαμβάνουν πλήρη σύνταξη από την κυβέρνηση·
- σε κάθε μαλτέζο υπήκοο ο οποίος μεταβαίνει στο εξωτερικό ως εθελοντής εργαζόμενος·

- σε κάθε πρόσωπο το οποίο, κατά τη διάρκεια μίας ημερολογιακής εβδομάδας, δικαιούται επίδομα ασθενείας ή εργατικού ατυχήματος, επίδομα ανεργίας ή σύνταξη αναπηρίας για ολόκληρη την εν λόγω εβδομάδα (από τη Δευτέρα έως την Παρασκευή).

Έτσι, ένας μισθωτός του οποίου οι παροχές εξαντλήθηκαν, δικαιούται αυτές τις πιστωθείσες εισφορές, υπό τον όρο ότι είναι ανίκανος για εργασία ή άνεργος (ανάλογα με την αιτούμενη παροχή). Οι ίδιες διατάξεις ισχύουν και για τους αυτοαπασχολούμενους, αλλά μόνον για τις παροχές ασθένειας. Σε περίπτωση που ένας αυτοαπασχολούμενος υποβάλει αίτηση για παροχές ανεργίας, αυτός δικαιούται μόνο πιστώσεις.

Από την 1η Ιανουαρίου 2007, πιστώσεις εισφορών χορηγούνται επίσης στους γονείς που αναθρέφουν παιδιά. Ο μέγιστος αριθμός εισφορών που είναι δυνατόν να πιστωθούν στην περίπτωση αυτή ανέρχεται σε δύο έτη ανά παιδί. Η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί σε τέσσερα έτη, στην περίπτωση παιδιού που πάσχει από βαριά αναπηρία. Η περίοδος των πιστωθεισών εισφορών μπορεί να καταναμηθεί μεταξύ των δύο γονέων, αλλά το σύνολο των περιόδων που παρέχονται στους δύο γονείς δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει τα δύο ή τα τέσσερα έτη, ανάλογα με την περίπτωση. Οι βασικές προϋποθέσεις θεμελίωσης δικαιώματος που ισχύουν επίσης για τους θετούς γονείς είναι:

- να έχουν τη μέριμνα και τη νόμιμη επιμέλεια ενός παιδιού ηλικίας κάτω των 6 ετών (ή κάτω των 10 ετών σε περίπτωση παιδιού που πάσχει από βαριά αναπηρία), και
- να έχουν ασκήσει αμειβόμενη δραστηριότητα για αριθμό ετών τουλάχιστον ίσο με τον αριθμό της πιστωθείσας περιόδου.

Το δικαίωμά σας σε παροχές κοινωνικής ασφάλισης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης στην Ευρώπη διαφέρουν από χώρα σε χώρα, γι' αυτό και οι σχετικές διατάξεις της ΕΕ αποσκοπούν στον καλύτερο συντονισμό τους. Είναι σημαντικό να υπάρχουν κοινοί κανόνες που διασφαλίζουν την πρόσβαση στις κοινωνικές παροχές ώστε να μη ζημιώνονται οι ευρωπαίοι εργαζόμενοι και άλλοι ασφαλισμένοι όταν ασκούν το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία εντός της ΕΕ. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται σε τέσσερις αρχές.

- Όταν μετακινείστε εντός της Ευρώπης, είστε πάντα ασφαλισμένος με βάση τη νομοθεσία ενός και μόνο κράτους μέλους: κατά κανόνα, εάν είστε εργαζόμενος, η χώρα αυτή θα είναι η χώρα στην οποία εργάζεστε, εάν δεν εργάζεστε, θα είναι η χώρα στην οποία διαμένετε.
- Η αρχή της ίσης μεταχείρισης διασφαλίζει ότι έχετε τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις με τους πολίτες της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένος.
- Όταν είναι απαραίτητο, περίοδοι ασφάλισης που κατοχυρώνονται σε άλλες χώρες της ΕΕ μπορούν να λαμβάνονται υπόψη για τη χορήγηση κάποιου επιδόματος.
- Οι παροχές σε χρήμα μπορούν να «εξαγονται», εάν ζείτε σε χώρα διαφορετική από εκείνη στην οποία είστε ασφαλισμένος.

Μπορείτε να επικαλείστε τις διατάξεις της ΕΕ για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης στα 27 κράτη μέλη, τη Νορβηγία, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν (ΕΟΧ) και την Ελβετία (31 χώρες συνολικά).

Ορισμένες γενικές πληροφορίες σχετικά με τις διατάξεις της ΕΕ παρέχονται στο τέλος κάθε κεφαλαίου. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης για όσους μετακινούνται ή ταξιδεύουν στην ΕΕ, την Ισλανδία, το

Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία διατίθενται στη διεύθυνση:
<http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

Κεφάλαιο II: Υγειονομική περίθαλψη

Πότε δικαιούστε υγειονομική περίθαλψη;

Τα άτομα που διαμένουν στη Μάλτα και καλύπτονται από τη μαλτέζικη νομοθεσία περί κοινωνικής ασφάλισης δικαιούνται τις δημόσιες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης σύμφωνα με τα δικαιώματα που καθορίζονται από το υπουργείο Υγείας, Τρίτης Ηλικίας και Κοινοτικής Περίθαλψης.

Τι καλύπτεται;

Η ιατρική περίθαλψη παρέχεται συνήθως δωρεάν από τις δημόσιες υπηρεσίες, όταν παρέχεται επιτόπου.

Για την επείγουσα περίθαλψη, η οποία απαιτεί την εισαγωγή σε δημόσια νοσοκομεία για την παροχή υπηρεσιών, όπως η νοσοκομειακή περίθαλψη, η ημερήσια φροντίδα, η διάγνωση ή η εξωτερική επίσκεψη, οι ασθενείς από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν πληρώνουν εφόσον προσκομίζουν [ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθένειας](#) (EHIC) σε ισχύ. Ο ενδιαφερόμενος αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου το κόστος των προθέσεων και όλων των συνταγογραφούμενων φαρμάκων για την περίθαλψη παρακολούθησης μετά τη θεραπεία στο νοσοκομείο (εκτός των φαρμάκων για τις τρεις πρώτες ημέρες μετά την έξοδο από το νοσοκομείο) καθώς και το κόστος της ημερήσιας φροντίδας ή των εξωτερικών επισκέψεων.

Μόνο η εξαιρετικά επείγουσα οδοντιατρική περίθαλψη παρέχεται δωρεάν σε εξωτερικά ιατρεία και σε κέντρα υγείας. Ο ασθενής πληρώνει ο ίδιος τις περισσότερες υπηρεσίες οδοντιατρικής περίθαλψης, οι οποίες παρέχονται σε ιδιωτικές οδοντιατρικές κλινικές που διαθέτουν κατάλληλη άδεια από τις αρχές δημόσιας υγείας. Στο πλαίσιο των υπηρεσιών υγείας που παρέχονται δωρεάν περιλαμβάνονται οι υπηρεσίες ανοσοποίησης και εμβολιασμού, η προγεννητική και μεταγεννητική φροντίδα και θεραπεία και οι υπηρεσίες φροντίδας ηλικιωμένων που δεν λαμβάνουν σύνταξη σε κρατικά ιδρύματα.

Όλα τα φάρμακα που χρησιμοποιούνται κατά τη νοσοκομειακή θεραπεία και τις τρεις πρώτες ημέρες μετά την έξοδο από το νοσοκομείο παρέχονται δωρεάν στον ασθενή. Εάν μια ασθένεια απαιτεί τη χρήση φαρμάκων ή ιατρικών προϊόντων σε επίπεδο πρωτοβάθμιας περίθαλψης ή επισκέψεων σε εξωτερικά ιατρεία ή μετά την έξοδο από ένα κέντρο ημερήσιας φροντίδας ή μετά τη νοσοκομειακή θεραπεία (εκτός των 3 πρώτων ημερών, για τα φάρμακα), απαιτείται συνταγή ιατρού που διαθέτει άδεια άσκησης του επαγγέλματός του. Τα φάρμακα και τα ιατρικά προϊόντα μπορούν να αγοραστούν σε όλα τα φαρμακεία λιανικής πώλησης στη Μάλτα (υπάρχουν περισσότερα από 200), το δε κόστος τους βαρραίνει εξ ολοκλήρου τον ασθενή, ο οποίος το καταβάλλει απευθείας. Δεν υπόκεινται στον κανόνα αυτό τα πρόσωπα που ζουν στη Μάλτα και καλύπτονται από τη μαλτέζικη νομοθεσία περί κοινωνικής ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, τα φάρμακα και τα ιατρικά προϊόντα χορηγούνται αποκλειστικά από δημόσια φαρμακεία ή ιδρύματα. Ειδικότερα:

- τα άτομα που ανήκουν στην ομάδα χαμηλού εισοδήματος, κατάσταση η οποία καθορίζεται ανάλογα με τους πόρους τους, δικαιούνται δωρεάν φάρμακα από έναν περιορισμένο κατάλογο βασικών φαρμάκων και ορισμένα ιατρικά προϊόντα (υπό ορισμένες προϋποθέσεις και με την καταβολή επιστρεπτέας εγγύησης), και
- τα άτομα που πάσχουν από χρόνιες ασθένειες που αναφέρονται σε ειδικό κατάλογο που περιλαμβάνεται στον νόμο περί κοινωνικής ασφάλισης, δικαιούνται δωρεάν τα φάρμακα που συνδέονται αποκλειστικά με την εν λόγω χρόνια ασθένεια. Η εν λόγω παροχή χορηγείται ανεξαρτήτως οικονομικών πόρων.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη;

Το υπουργείο Υγείας, Τρίτης Ηλικίας και Κοινωνικής Περίθαλψης είναι αρμόδιο για τη χρηματοδότηση και την παροχή των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης που χρηματοδοτούνται από το κράτος. Οι υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης παρέχονται μέσω δημόσιων νοσοκομείων και κέντρων υγειονομικής περίθαλψης. Μόνο τα δημόσια νοσοκομεία παρέχουν δωρεάν υπηρεσίες που επιδοτούνται από το κράτος. Η πρόσβαση σε ειδικούς παρέχεται κατόπιν παραπομπής από ιατρό του δημοσίου ή από τον οικογενειακό ιατρό. Λόγου του γεωγραφικού μεγέθους της χώρας, υπάρχει περιορισμένος αριθμός νοσοκομείων. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι υπάρχει μόνο ένα γενικό νοσοκομείο στη Μάλτα και άλλο ένα στη νήσο Γκόζο. Επίσης, υπάρχει ένα νοσηλευτικό ίδρυμα ψυχιατρικής περίθαλψης και ένα ίδρυμα για σοβαρές ασθένειες που απαιτούν μακροχρόνια θεραπεία, όπως ο καρκίνος και άλλες κακοήθειες νόσοι. Επιπροσθέτως, για τους ηλικιωμένους υπάρχει ένα νοσοκομείο αποκατάστασης και ένα κέντρο φροντίδας, καθώς και οκτώ οίκοι ευγηρίας.

Υπάρχουν επίσης ιδιωτικά νοσοκομεία, κλινικές και άλλα ιδρύματα. Στα ιδιωτικά ιδρύματα, η περίθαλψη χρηματοδοτείται από την ιδιωτική ασφάλιση ή από τους ίδιους τους ασθενείς. Οι μαλτέζοι ιατροί δικαιούνται να ασκούν το επάγγελμά τους ταυτόχρονα σε δημόσιες και σε ιδιωτικές υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Όλες οι ιδιωτικές εγκαταστάσεις περίθαλψης, εκτός των ιατρείων γενικών και ειδικών ιατρών, πρέπει να διαθέτουν άδεια, η οποία χορηγείται από τις αρχές δημόσιας υγείας. Όλα τα ιδιωτικά ιατρεία στη Μάλτα περιλαμβάνουν αποκλειστικά ιδιωτικές εγκαταστάσεις και δεν υπάρχει καμία ιδιωτική κλινική ή εγκατάσταση στα δημόσια νοσοκομεία ή κέντρα περίθαλψης. Η κυβέρνηση της Μάλτας δεν φέρει καμία ευθύνη για τη θεραπεία ή την περίθαλψη που παρέχεται σε ευρωπαίους πολίτες σε ιδιωτικά νοσοκομεία ή κέντρα περίθαλψης ή από ιατρούς στο πλαίσιο των ιδιωτικών ιατρείων τους. Οι πολίτες της ΕΕ που διαμένουν στη Μάλτα απολαμβάνουν της ίδιας μεταχείρισης. Το δικαίωμά τους πρέπει να επιβεβαιωθεί και να πιστοποιηθεί από την αρμόδια για τα δικαιώματα μονάδα του Υπουργείου Υγείας. Η επίσημη πιστοποίηση, συνοδευόμενη από ένα προσωπικό έγγραφο ταυτότητας, αρκούν για την παροχή υγειονομικής περίθαλψης από δημόσιες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης. Οι προσωρινοί επισκέπτες που προέρχονται από κράτη μέλη της ΕΕ έχουν άμεση πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη που παρέχεται από τις υγειονομικές υπηρεσίες οι οποίες χρηματοδοτούνται από το κράτος, προσκομίζοντας την ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθενείας (EHIC).

Το δικαίωμά σας σε παροχές υγειονομικής περίθαλψης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Εάν διαμένετε προσωρινά ή μόνιμα σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία, μπορείτε, τόσο εσείς όσο και η οικογένειά σας, να χρησιμοποιείτε τις υπηρεσίες δημόσιας υγειονομικής περίθαλψης που παρέχονται εκεί. Αυτό δεν σημαίνει απαραίτητα ότι η περίθαλψη θα είναι δωρεάν, πράγμα το οποίο εξαρτάται από τη νομοθεσία της κάθε χώρας.

Εάν προγραμματίζετε προσωρινή παραμονή (διακοπές, επαγγελματικό ταξίδι κ.λπ.) σε άλλη χώρα της ΕΕ ή στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία, προμηθευτείτε την ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθενείας (EHIC) προτού αναχωρήσετε. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κάρτα EHIC και πώς να την αποκτήσετε παρέχονται στη διεύθυνση: <http://ehic.europa.eu>.

Εάν προγραμματίζετε να εγκατασταθείτε μόνιμα σε άλλη χώρα της ΕΕ, περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα δικαιώματά σας σχετικά με παροχές υγειονομικής περίθαλψης παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

Κεφάλαιο III: Παροχές ασθενείας σε χρήμα

Πότε δικαιούστε παροχές ασθενείας σε χρήμα;

Οι παροχές ασθενείας σε χρήμα καταβάλλονται στους μισθωτούς και στους αυτοαπασχολούμενους. Προκειμένου να δικαιούται τις εν λόγω παροχές, ο ασφαλισμένος πρέπει να κατέβαλε εισφορές επί 50 εβδομάδες και να κατέβαλε εισφορές ή να έλαβε πιστώσεις εισφορών επί 20 εβδομάδες στη διάρκεια των δύο ετών που προηγούνται του έτους κατά το οποίο ζητείται η παροχή.

Τι καλύπτεται;

Η παροχή καταβάλλεται συναρτήσει του αριθμού των εργάσιμων ημερών μιας κανονικής εβδομάδας με μέγιστο αριθμό τις έξι ημέρες. Οι παροχές είναι οι ακόλουθες:

- 18,02 ευρώ/ημέρα για μόνο γονέα ή για έγγαμο πρόσωπο το οποίο συντηρεί σύζυγο που δεν εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης.
- 11,66 ευρώ/ημέρα για κάθε άλλο πρόσωπο.

Οι παροχές καταβάλλονται από την τέταρτη ημέρα ανικανότητας και για μέγιστο αριθμό 156 ημερών ετησίως ή για μέγιστο αριθμό 312 ημερών ετησίως, εάν ο ενδιαφερόμενος υποβληθεί σε σοβαρή χειρουργική επέμβαση ή πάσχει από σοβαρά τραύματα (τα οποία δεν προκλήθηκαν από την εργασία του) ή προσβληθεί από σοβαρή ασθένεια η οποία απαιτεί μακροχρόνια θεραπεία πριν από την επάνοδο στην εργασία. Ο συνολικός αριθμός ημερών χορήγησης παροχών σε δύο έτη δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει τις 468. Ο συνολικός αριθμός ημερών χορήγησης των παροχών δεν πρέπει να καμία περίπτωση να υπερβαίνει το συνολικό αριθμό των εισφορών που καταβλήθηκαν από την εγγραφή του ενδιαφερομένου στο καθεστώς. Ο εργοδότης καταβάλλει τη διαφορά μεταξύ του μισθού και της παροχής, εάν αυτή είναι κατώτερη του μισθού.

Στους ανέργους καταβάλλεται επίδομα ασθενείας σύμφωνα με το σύστημα της εβδομάδας έξι ημερών για κάθε περίοδο ασθενείας κατά τη διάρκεια της περιόδου ανεργίας.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές ασθενείας σε χρήμα;

Η δήλωση ανικανότητας για εργασία βεβαιώνεται από το γενικό ιατρό του ασφαλισμένου. Η ανικανότητα προς εργασία λόγω ασθενείας πιστοποιείται από ιατρό από την πρώτη κιόλας ημέρα της ασθενείας. Ο ασθενής εξετάζεται από τον γενικό ιατρό του σε εβδομαδιαία βάση στην περίπτωση που η περίοδος ασθενείας υπερβαίνει την μία εβδομάδα. Όταν ο αριθμός των ημερών καταβολής παροχών ασθενείας υπερβαίνει τις 60, η περίπτωση εξετάζεται από την ιατρική επιτροπή της υπηρεσίας.

Ο εργοδότης καταβάλλει τον πλήρη μισθό (ή μειωμένες κατά το ήμισυ αποδοχές) για τον μέγιστο συνολικό αριθμό πλήρων ημερών (ή για τις μισές ημέρες) της άδειας ασθενείας που δικαιούται ο εργαζόμενος σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία ή τη συλλογική σύμβαση. Με το πέρας αυτής της περιόδου, η παροχή καταβάλλεται σε εβδομαδιαία βάση από την κυβέρνηση μέσω του εργοδότη.

Το δικαίωμά σας σε παροχές ασθενείας σε χρήμα όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Κατά κανόνα, οι παροχές ασθενείας σε χρήμα (δηλαδή παροχές που συνήθως αντικαθιστούν το εισόδημα που διακόπτεται λόγω ασθενείας) καταβάλλονται σύμφωνα με

τη νομοθεσία της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι, ανεξάρτητα από τον τόπο της προσωρινής ή μόνιμης κατοικίας σας.*

Όταν εγκαθίσταστε σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία, κάθε φορά που πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις ώστε να δικαιούστε παροχή ασθενοείας, ο αρμόδιος φορέας (δηλαδή ο φορέας της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι) πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης, διαμονής ή απασχόλησης που έχετε συμπληρώσει βάσει της νομοθεσίας της σχετικής από τις προαναφερθείσες χώρες. Διασφαλίζεται έτσι ότι οι εργαζόμενοι δεν χάνουν την κάλυψη της ασφάλισης ασθενοείας όταν αλλάζουν εργασία ή εγκαθίστανται σε άλλο κράτος.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

---

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο IV: Παροχές μητρότητας και πατρότητας

Πότε δικαιούστε παροχές μητρότητας και πατρότητας;

Εκτός από τις παροχές σε είδος –προγεννητική και μεταγεννητική περίθαλψη, καθώς και δωρεάν μαιευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη– το μαλτεζικό κράτος χορηγεί επίσης παροχές σε χρήμα με τη μορφή παροχής μητρότητας. Η παροχή καταβάλλεται σε γυναίκες οι οποίες δεν ζητούν άδεια μητρότητας από τους εργοδότες τους. Οι εν λόγω παροχές καταβάλλονται σε μαλτέζες υπηκόους και τους συζύγους τους υπό τον όρο της ασφάλισής τους στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης της Μάλτας και της μόνιμης κατοικίας τους στη Μάλτα ή, εάν η ενδιαφερόμενη δεν διαμένει στη Μάλτα, υπό τον όρο ότι ασφαλίσθηκε τελευταία φορά στη Μάλτα. Εάν η ενδιαφερόμενη είναι ή υπήρξε μισθωτή, δεν πρέπει να λαμβάνει άδεια μητρότητας η οποία υπάγεται στον νόμο που διέπει τις σχέσεις μεταξύ του βιομηχανικού κλάδου και της απασχόλησης (EIRA).

Τι καλύπτεται;

Η παροχή καταβάλλεται ως κατ' αποκοπή ποσό που ανέρχεται σε 74,54 ευρώ την εβδομάδα κατά τη διάρκεια άδειας μητρότητας 14 εβδομάδων από τον εργοδότη. Μετά τον τοκετό λαμβάνεται υποχρεωτική άδεια ελάχιστης διάρκειας έξι εβδομάδων. Το επίδομα καταβάλλεται είτε ολόκληρο μετά τον τοκετό, είτε σε δύο δόσεις πριν και μετά τον τοκετό. Δεν προβλέπεται από τον νόμο συνέχιση της καταβολής του επιδόματος από τον εργοδότη.

Η νομοθεσία της Μάλτας δεν προβλέπει παροχές πατρότητας.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές μητρότητας και πατρότητας;

Το επίδομα μητρότητας καταβάλλεται απευθείας στον αιτούντα μέσω τραπεζικού λογαριασμού.

Το δικαίωμά σας σε παροχές μητρότητας και πατρότητας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι διατάξεις συντονισμού καλύπτουν παροχές μητρότητας και τις συναφείς παροχές πατρότητας. Όταν πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις για να δικαιούστε παροχές, ο αρμόδιος φορέας (δηλαδή ο φορέας της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι) πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης, διαμονής ή απασχόλησης που έχετε συμπληρώσει βάσει της νομοθεσίας άλλης χώρας της ΕΕ, καθώς και της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας.

Κατά κανόνα, οι παροχές σε χρήμα (δηλαδή παροχές που αντικαθιστούν το εισόδημα που διακόπτεται) καταβάλλονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι, ανεξάρτητα από τον τόπο της προσωρινής ή μόνιμης κατοικίας σας*. Οι παροχές σε είδος (δηλαδή ιατρική περίθαλψη, φάρμακα και νοσοκομειακή περίθαλψη) παρέχονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας διαμονής σας, όπως εάν ήσασταν ασφαλισμένοι εκεί.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού

Κεφάλαιο V: Παροχές αναπηρίας

Πότε δικαιούστε παροχές αναπηρίας;

Η σύνταξη αναπηρίας καταβάλλεται στους ασφαλισμένους (μισθωτούς ή αυτοαπασχολούμενους ακριβώς πριν από την υποβολή της αίτησής τους) για τους οποίους η επιτροπή ιατρών της Υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης πιστοποιεί είτε:

- Την ανικανότητα άσκησης επαγγέλματος με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης λόγω σοβαρής ασθένειας, ή προσβολής της σωματικής ή διανοητικής ακεραιότητας·
- είτε, μόνιμη ανικανότητα ή, εάν δεν είναι δυνατό να εξακριβωθεί πλήρως ο μόνιμος χαρακτήρας της, ανικανότητα που θεωρείται ότι δεν επιτρέπει την άσκηση επαγγέλματος με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης ή αυτοαπασχόλησης. Το ελάχιστο χρονικό διάστημα για την ανικανότητα για εργασία δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός έτους από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Για να θεμελιώνει δικαίωμα στην εν λόγω σύνταξη, ο ασφαλισμένος πρέπει να κατέβαλε εισφορές επί 250 εβδομάδες ως μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος, με ετήσιο μέσο όρο 50 εβδομάδων καταβληθεισών ή πιστωθεισών εισφορών. Όταν ο ετήσιος μέσος όρος εισφορών κυμαίνεται μεταξύ 20 και 49 εβδομάδων, καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη.

Τι καλύπτεται;

Το ύψος του καταβληθέντος ποσού εξαρτάται από τον αριθμό των εισφορών που έχουν καταβληθεί και από το εάν ο ασφαλισμένος (εάν πρόκειται για άνδρα) είναι έγγαμος με εξαρτώμενη σύζυγο παρά από τον βαθμό της αναπηρίας. Τα ποσά αναπροσαρμόζονται σε ετήσια βάση ανάλογα με την εξέλιξη του κόστους ζωής και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ανάλογα με την εξέλιξη των μισθών. Το ποσό της σύνταξης για τους έγγαμους καταβάλλεται ακόμη και στην περίπτωση που ο/η σύζυγος εργάζεται. Δεν προβλέπονται συμπληρωματικά επιδόματα τέκνου.

Το ελάχιστο ύψος της σύνταξης κυμαίνεται από 90,32 ευρώ για τα ανδρόγυνα έως 86,55 ευρώ για τους άγαμους εβδομαδιαίως. Το μέγιστο ύψος της σύνταξης είναι 127,79 ευρώ για τα ανδρόγυνα και 110,14 ευρώ για τους άγαμους εβδομαδιαίως.

Τα καταβαλλόμενα ποσά διαφέρουν επίσης εάν καταβάλλεται σύνταξη υπηρεσίας. Εάν ο δικαιούχος λαμβάνει σύνταξη υπηρεσίας (*Pensjoni tas-Servizz*), τότε χορηγείται μειωμένη βασική σύνταξη (*Pensjoni Bazika*) 85,61 ευρώ για τα ανδρόγυνα και 72,45 ευρώ για τους άγαμους εβδομαδιαίως.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση σε παροχές αναπηρίας;

Όλες οι παροχές σε χρήμα τελούν υπό τη διαχείριση της Υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης (*Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali*) μέσω των 24 τοπικών παραρτημάτων της (22 παραρτήματα στη Μάλτα και δύο παραρτήματα στη νήσο Γκόζο). Οι παροχές υπόκεινται σε περιοδική επαναξιολόγηση με γνωμοδότηση του Ιατρικού Συμβουλίου.

Το δικαίωμά σας σε παροχές αναπηρίας όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Ο αρμόδιος φορέας της χώρας στην οποία αιτείστε σύνταξη αναπηρίας λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης ή μόνιμης διαμονής που έχετε συμπληρώσει δυνάμει της νομοθεσίας άλλης χώρας της ΕΕ, της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας, εάν αυτό είναι απαραίτητο για τη θεμελίωση δικαιώματος παροχών αναπηρίας.

Οι παροχές αναπηρίας καταβάλλονται ανεξάρτητα από τον τόπο της προσωρινής ή μόνιμης κατοικίας σας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία.* Οι απαραίτητοι διοικητικοί έλεγχοι και ιατρικές εξετάσεις γίνονται κατά κανόνα από τον αρμόδιο φορέα της χώρας στην οποία κατοικείτε. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ενδέχεται να σας ζητηθεί να επιστρέψετε στη χώρα από την οποία λαμβάνετε τη σύνταξή σας για να πραγματοποιήσετε εκεί τις εν λόγω εξετάσεις, εφόσον σας το επιτρέπει η κατάσταση της υγείας σας.

Κάθε χώρα εφαρμόζει τα δικά της κριτήρια για τον προσδιορισμό του βαθμού αναπηρίας. Κατά συνέπεια, ενδέχεται ορισμένες χώρες να αναγνωρίζουν για κάποιο πρόσωπο βαθμό αναπηρίας 70%, ενώ σε άλλες χώρες το ίδιο πρόσωπο δεν θεωρείται διόλου ανάπηρο βάσει της εθνικής νομοθεσίας. Αυτό είναι αποτέλεσμα του γεγονότος ότι τα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης δεν εναρμονίζονται αλλά απλώς συντονίζονται από τις διατάξεις της ΕΕ.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο VI: Συντάξεις και παροχές γήρατος

Πότε δικαιούστε παροχές γήρατος;

Θεσπίσθηκε νομική διάταξη σύμφωνα με την οποία ο αρμόδιος υπουργός της υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης θα υποβάλλει κατά διαστήματα, που δεν θα υπερβαίνουν την πενταετία, στο Κοινοβούλιο μια έκθεση η οποία θα περιέχει απολογισμό του συστήματος των συντάξεων. Η πρώτη από τις εν λόγω εκθέσεις υπεβλήθη στο τέλος του 2010 και τελεί υπό συζήτηση στην επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων του Κοινοβουλίου. Οι νέες διατάξεις σχετικά με τη μεταρρύθμιση των συντάξεων προβλέπουν τη σταδιακή αύξηση της συντάξιμης ηλικίας:

- για τα άτομα που γεννήθηκαν έως την 31η Δεκεμβρίου 1951, η συντάξιμη ηλικία παραμένει αυτή που είναι επί του παρόντος, δηλαδή 61 έτη για τους άνδρες και 60 έτη για τις γυναίκες. [Οι γυναίκες που υπάγονται στη συγκεκριμένη ηλικιακή κατηγορία μπορούν να αποφασίσουν να συνταξιοδοτηθούν σε ηλικία 61 ετών και, στην περίπτωση αυτή, ο εργοδότης τους δεν μπορεί να τις απολύσει] ·
- για τα άτομα που γεννήθηκαν από το 1952 έως και το 1955, η συντάξιμη ηλικία θα είναι τα 62 έτη ·
- για τα άτομα που γεννήθηκαν από το 1956 έως και το 1958, η συντάξιμη ηλικία θα είναι τα 63 έτη ·
- για τα άτομα που γεννήθηκαν από το 1959 έως και το 1961, η συντάξιμη ηλικία θα είναι τα 64 έτη ·
- για τα άτομα που γεννήθηκαν από την 1η Ιανουαρίου 1962 και έπειτα, η συντάξιμη ηλικία θα είναι τα 65 έτη.

Οι προϋποθέσεις εισφορών είναι 156 εβδομάδες καταβληθεισών εισφορών, με ετήσιο μέσο όρο 50 εβδομάδων καταβληθεισών ή πιστωθεισών εισφορών κατά την περίοδο υποχρεωτικής ασφάλισης του ασφαλισμένου. Όταν ο ετήσιος μέσος όρος των εισφορών κυμαίνεται μεταξύ 20 και 49 εβδομάδων στο καθεστώς της πάγιας σύνταξης, ή μεταξύ 15 και 49 εβδομάδων στο καθεστώς που συνδέεται με τα δύο τρίτα του εισοδήματος, καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη.

Όσον αφορά τα άτομα που λαμβάνουν σύνταξη γήρατος, τα εισοδήματά τους, στην περίπτωση μισθωτού ή αυτοαπασχολούμενου, δεν πρέπει να υπερβαίνουν το κατώτατο νόμιμο εισόδημα (153,45 ευρώ εβδομαδιαίως) έως την ηλικία των 65 ετών. Το ύψος της σύνταξης εξαρτάται από τους ακόλουθους παράγοντες:

- - καταβολή εισφορών πριν από ή μετά την 22α Ιανουαρίου 1979, ημερομηνία έναρξης του καθεστώτος των συντάξεων που συνδέονται με τα εισοδήματα,
- καταβολή σύνταξης υπηρεσίας από τον εργοδότη, η οποία μειώνει τη σύνταξη που καταβάλλεται από την κοινωνική ασφάλιση, και
- ο ενδιαφερόμενος (εάν πρόκειται για άνδρα) είναι έγγαμος και συντηρεί τη σύζυγό του.

Η σύνταξη που συνδέεται με τα εισοδήματα ανέρχεται στα 2/3 του ετήσιου μέσου όρου:

- για τους μισθωτούς, των 3 καλύτερων διαδοχικών ετών κατά τα 10 τελευταία έτη πριν από τη συνταξιοδότηση, ή
- για τους αυτοαπασχολούμενους, των 10 τελευταίων διαδοχικών ετών πριν από τη συνταξιοδότηση.

Η μεταρρύθμιση των συντάξεων περιέχει μια ρήτρα που παρέχει δικαίωμα επιλογής πρόωρης σύνταξης. Σύμφωνα με την εν λόγω ρήτρα, ένα άτομο ηλικίας 61 ετών, το οποίο δεν είναι ακόμη σε συντάξιμη ηλικία, μπορεί να συνταξιοδοτηθεί σε ηλικία 61 ετών, υπό τον όρο ότι έχει συγκεντρώσει από την ηλικία των 18 ετών συνολικά:

- 2.080 καταβληθείσες ή πιστωθείσες εισφορές, εάν ο ενδιαφερόμενος γεννήθηκε από την 1η Ιανουαρίου του 1962 και έπειτα, ή
- 1.820 καταβληθείσες ή πιστωθείσες εισφορές, εάν ο ενδιαφερόμενος γεννήθηκε από το 1952 έως και το 1961.

Κανένα άτομο που λαμβάνει πρόωρη σύνταξη δεν μπορεί να ασκεί αμειβόμενη δραστηριότητα. Μετά την ηλικία των 65 ετών, η αμειβόμενη δραστηριότητα δεν επηρεάζει πλέον τα δικαιώματα του ενδιαφερομένου.

Τι καλύπτεται;

Το ελάχιστο ύψος των συντάξεων γήρατος είναι:

- 127,79 ευρώ/εβδομάδα για τους έγγαμους.
- 110,14 ευρώ/εβδομάδα για τους άγαμους.

Το μέγιστο αρχικό ύψος της σύνταξης ανέρχεται σε 220,21 ευρώ εβδομαδιαίως τόσο για τους έγγαμους όσο και για τους άγαμους, την πρώτη φορά χορήγησης της σύνταξης. Το ποσό αυτό στη συνέχεια αναπροσαρμόζεται σε ετήσια βάση ανάλογα με την αναπροσαρμογή του κόστους ζωής.

Όλοι οι συνταξιούχοι δικαιούνται κρατικό βοήθημα ύψους 135,10 ευρώ τον Ιούνιο και τον Δεκέμβριο, καθώς και επιπρόσθετο βοήθημα ύψους 3,12 ευρώ εβδομαδιαίως. Υπάρχει επίσης επίδομα κόστους ζωής για τους συνταξιούχους, 4,86 ευρώ εβδομαδιαίως για όσους συνταξιοδοτήθηκαν έως και το 2008, 3,69 ευρώ εβδομαδιαίως για όσους συνταξιοδοτήθηκαν το 2009, 2,33 ευρώ εβδομαδιαίως για όσους συνταξιοδοτήθηκαν το 2010 και 0,39 ευρώ για όσους συνταξιοδοτήθηκαν το 2011.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές γήρατος;

Όλες οι παροχές σε χρήμα τελούν υπό τη διαχείριση της Υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης (*Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali*) μέσω των 24 τοπικών παραρτημάτων της (22 παραρτήματα στη Μάλτα και δύο παραρτήματα στη νήσο Γκόζο).

Το δικαίωμά σας σε παροχές γήρατος όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι διατάξεις της ΕΕ για τις συντάξεις γήρατος αφορούν αποκλειστικά τα κρατικά συνταξιοδοτικά συστήματα και όχι τυχόν εταιρικά, επαγγελματικά ή ιδιωτικά συστήματα. Οι διατάξεις αυτές εγγυώνται ότι:

- Σε κάθε χώρα της ΕΕ (καθώς και στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία) όπου έχετε ασφαλιστεί, το ασφαλιστικό ιστορικό σας διατηρείται μέχρι να φτάσετε σε ηλικία συνταξιοδότησης στην εκάστοτε χώρα.
- Κάθε χώρα της ΕΕ (καθώς και η Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, η Νορβηγία και η Ελβετία) όπου έχετε ασφαλιστεί οφείλει να σας καταβάλει σύνταξη γήρατος, όταν φτάσετε σε ηλικία συνταξιοδότησης. Το ποσό που θα λαμβάνετε από κάθε χώρα εξαρτάται από τη διάρκεια της ασφαλιστικής κάλυψής σας σε αυτή.

- Η σύνταξή σας θα σας καταβάλλεται οπουδήποτε διαμένετε στην ΕΕ (και στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία).*

Οφείλετε να υποβάλετε την αίτησή σας στον φορέα συνταξιοδοτικής ασφάλισης της χώρας της ΕΕ (ή της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας) όπου ζείτε, εκτός εάν δεν έχετε εργαστεί ποτέ εκεί. Σε τέτοια περίπτωση, πρέπει να υποβάλετε την αίτησή σας στη χώρα όπου εργαστήκατε για τελευταία φορά.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

---

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο VII: Παροχές επιζώντων

Πότε δικαιούστε παροχές επιζώντων;

Παροχές επιζώντων δικαιούνται:

- οι επιζώντες/ώσες σύζυγοι
- οι διαζευγμένοι/ες σύζυγοι που λάμβαναν ή δικαιούνταν διατροφή βάσει του νόμου από τον αποθανόντα ·
- οι επιζώντες/ώσες σύντροφοι
- τα τέκνα
- κάθε πρόσωπο το οποίο αναλαμβάνει τη φροντίδα ορφανού τέκνου αν ένας από τους δύο γονείς ήταν ασφαλισμένος κατά τον χρόνο του θανάτου του/της. Επίδομα ορφανού τέκνου (*Allowance ta'Ltim*) καταβάλλεται για κάθε τέκνο.

Για χήρους/ες οι προϋποθέσεις για τη θεμελίωση δικαιώματος σε παροχές επιζώντων είναι 156 εβδομάδες καταβληθεισών εισφορών από τον αποθανόντα, με ετήσιο μέσο όρο 50 εβδομάδων καταβληθεισών ή πιστωθεισών εισφορών. Καταβάλλεται μειωμένη σύνταξη στην περίπτωση που ο ετήσιος μέσος όρος των εισφορών κυμαίνεται μεταξύ 20 και 49 εβδομάδων στο καθεστώς της πάγιας σύνταξης, ή μεταξύ 15 και 49 εβδομάδων στο καθεστώς που συνδέεται με τα δύο τρίτα του εισοδήματος.

Το εισόδημα των δικαιούχων της σύνταξης επιζώντος δεν πρέπει να υπερβαίνει το κατώτατο εισόδημα. Οι χήρες και οι χήροι ηλικίας κάτω των 60 ετών με παιδιά που πληρούν κάποιες προϋποθέσεις ηλικίας και παρακολουθούν σπουδές με καθεστώς πλήρους φοίτησης, θεμελιώνουν δικαίωμα σε σύνταξη ανεξάρτητα από το ύψος των εισοδημάτων τους.

Τα ορφανά πρέπει να έχουν ορφανέψει και από τους δύο γονείς. Ένας από τους γονείς πρέπει να είχε καθεστώς ασφαλισμένου και να είχε καταβάλει εισφορές τουλάχιστον για μία εβδομάδα πριν από τον θάνατό του. Δεν προβλέπεται καμία ειδική παροχή σε περίπτωση θανάτου ενός μόνον από τους γονείς, καθώς στην περίπτωση αυτή ο/η σύζυγος δικαιούται να ζητήσει σύνταξη επιζώντο.

Τι καλύπτεται;

Το μέγιστο αρχικό ύψος της σύνταξης (*Pensjoni ta' Superstiti*) ανέρχεται σε 183,83 ευρώ εβδομαδιαίως, το οποίο στη συνέχεια αναπροσαρμόζεται σε ετήσια βάση ανάλογα με την εξέλιξη του κόστους ζωής. Για τους χήρους και τις χήρες το ύψος της σύνταξης διαφέρει ανάλογα με το κατά πόσον η σύνταξη καταβάλλεται από τον εργοδότη του συζύγου ή/και οι εισφορές καταβλήθηκαν πριν από ή μετά την 22α Ιανουαρίου 1979 (ημερομηνία θέσπισης του συστήματος των συντάξεων). Το σύστημα των συντάξεων θεσπίζει την έννοια εισφορών που συνδέονται με το εισόδημα και, επομένως, συντάξεων που συνδέονται επίσης με το εισόδημα. Η σύνταξη που συνδέεται με το εισόδημα ανέρχεται στα 5/9 του ετήσιου μέσου όρου:

- για τους μισθωτούς, των 3 καλύτερων διαδοχικών ετών κατά τα 10 τελευταία έτη πριν από τον θάνατο του συζύγου ή τη συνταξιοδότησή του λόγω ηλικίας ή για λόγους υγείας, ή
- για τους αυτοαπασχολούμενους, των 10 τελευταίων διαδοχικών ετών πριν από τον θάνατο του συζύγου ή τη συνταξιοδότηση του αυτοαπασχολούμενου.

Το ύψος της σύνταξης χηρείας κυμαίνεται από 86,55 ευρώ έως 110,14 ευρώ εβδομαδιαίως. Τα ποσά αναπροσαρμόζονται σε ετήσια βάση ανάλογα με την εξέλιξη των μισθών και του κόστους ζωής.

Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007, σε περίπτωση νέου γάμου ο χήρος ή η χήρα έχαναν τη σύνταξη επιζώντος και λάμβαναν ένα κατ' αποκοπή ποσό που ανερχόταν σε 52 εβδομάδες κατώτατης νόμιμης σύνταξης. Από την 1η Ιανουαρίου 2007, ο χήρος ή η χήρα δικαιούνται να διατηρήσουν τη σύνταξή τους, αλλά στο ισχύον κατώτατο εθνικό ύψος. Οι χήροι και οι χήρες που τέλεσαν νέο γάμο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 και έχουν ήδη λάβει το προαναφερόμενο ποσό το πρώτο έτος, δικαιούνται ακόμη 4 έτη σύνταξης.

Τα επιδόματα ορφανών αποτελούν κατ' αποκοπή ποσό. Για τα ορφανά και από τους δύο γονείς, το επίδομα ορφανού τέκνου (*Allowance ta'Ltim*) ανέρχεται σε 50,46 ευρώ/εβδομάδα για κάθε τέκνο. Το συμπληρωματικό επίδομα ορφανού τέκνου ανέρχεται σε 91,23 ευρώ εβδομαδιαίως για κάθε ορφανό τέκνο ηλικίας έως 16 ετών και σε 90,46 ευρώ για κάθε ορφανό τέκνο ηλικίας από 16 έως 21 ετών, υπό τον όρο ότι δεν ασκούν αμειβόμενη δραστηριότητα. Στην περίπτωση που το ορφανό τέκνο ασκεί αμειβόμενη δραστηριότητα, αλλά τα μικτά εισοδήματά του είναι κατώτερα του κατώτατου νόμιμου εισοδήματος (153,45 ευρώ εβδομαδιαίως), το επίδομα μειώνεται κατά τρόπο ώστε το άθροισμα των μικτών εισοδημάτων και του επιδόματος να μην υπερβαίνει το κατώτατο νόμιμο εισόδημα.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές επιζώντων;

Όλες οι παροχές σε χρήμα τελούν υπό τη διαχείριση της **Υπηρεσίας Κοινωνικής Ασφάλισης** (*Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali*) μέσω των 24 τοπικών παραρτημάτων της (22 παραρτήματα στη Μάλτα και δύο παραρτήματα στη νήσο Γκόζο).

Τα δικαιώματά σας σε παροχές επιζώντων όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι κανόνες που ισχύουν για τις συντάξεις επιζώντων συζύγων ή ορφανών τέκνων και για τα επιδόματα θανάτου είναι εν γένει οι ίδιοι με εκείνους που ισχύουν για τις συντάξεις αναπηρίας και γήρατος (βλ. κεφάλαια V και VI). Συγκεκριμένα, οι συντάξεις επιζώντων και τα επιδόματα θανάτου πρέπει να καταβάλλονται χωρίς μειώσεις, τροποποιήσεις ή αναστολές ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας του επιζώντος συζύγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ισλανδία, στο Λιχτενστάιν, στη Νορβηγία ή στην Ελβετία*.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο VIII: Παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες

Πότε δικαιούστε παροχές;

Το επίδομα εργατικού ατυχήματος καταβάλλεται στους μισθωτούς και στους αυτοαπασχολούμενους που κατέβαλαν εισφορές επί μία τουλάχιστον εβδομάδα και οι οποίοι υπέβαλαν αίτηση εντός δέκα ημερών από το ατύχημα. Στην περίπτωση των επαγγελματικών ασθενειών δεν υπάρχει χρονικό όριο για την υποβολή αίτησης. Η νομοθεσία της Μάλτας δεν προβλέπει επιδόματα θανάτου.

Τι καλύπτεται;

Το ασφαλισμένο θύμα δικαιούται άδεια λόγω ατυχήματος διάρκειας ενός έτους με πλήρεις αποδοχές από τον εργοδότη, στον οποίο πρέπει να αποδώσει το ποσό που λαμβάνει από την Υπηρεσία κοινωνικής ασφάλισης. Οι μισθωτοί δικαιούνται πλήρεις αποδοχές εφόσον η διάρκεια της ανικανότητας για εργασία δεν υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία του ατυχήματος.

Οι παροχές καταβάλλονται υπό μορφή κατ' αποκοπή ποσού και δεν σχετίζονται με προηγούμενες αποδοχές. Το επίδομα εργατικού ατυχήματος καταβάλλεται αντιστοιχεί σε 27,05 ευρώ ημερησίως για άγαμο γονέα ή για έγγαμο πρόσωπο με εξαρτώμενο/η σύζυγο ο οποίος/η οποία δεν εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, και ύψους 20,35 ευρώ ημερησίως για λοιπά πρόσωπα. Υπολογίζονται από την 4η ημέρα και για μέγιστο διάστημα 12 μηνών. Ο εργοδότης καταβάλλει τη διαφορά μεταξύ του μισθού και της παροχής (εάν αυτή είναι κατώτερη του μισθού).

Σε περίπτωση ανικανότητας για εργασία σε ποσοστό τουλάχιστον 90 %, η πλήρης **σύνταξη αναπηρίας** καταβάλλεται, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εισφορών που έχουν καταβληθεί ή πιστωθεί. Σε περίπτωση ανικανότητας για εργασία σε ποσοστό από 20 έως 89 %, το ύψος της σύνταξης κυμαίνεται από 14,31 ευρώ έως 63,68 ευρώ εβδομαδιαίως. Σε περίπτωση ανικανότητας σε ποσοστό από 1 έως 19 %, καταβάλλεται κατ' αποκοπή επίδομα το οποίο κυμαίνεται από 220,21 ευρώ μέχρι 4.196,79 ευρώ.

Οι θάνατοι που σχετίζονται με εργατικά ατυχήματα παρέχουν δικαίωμα σε σύνταξη επιζώντος. Η εν λόγω σύνταξη αντιστοιχεί σε μια μέγιστη περίοδο εισφορών. Δικαιούχοι της εν λόγω σύνταξης είναι η χήρα/ο χήρος και τα παιδιά του θύματος.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικών ασθενειών;

Για τα επιδόματα επαγγελματικών επιδομάτων, το εργατικό ατύχημα ή η επαγγελματική ασθένεια πιστοποιούνται από τον θεράποντα ιατρό, γίνονται γενικά δεκτά από τον εργοδότη και επιβεβαιώνονται μέσω μαρτυρίας. Σε περίπτωση ανικανότητας για εργασία που υπερβαίνει τις 10 ημέρες, ο φάκελος εξετάζεται από τους ιατρούς εμπειρογνώμονες της Υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης.

Οι τρεις πρώτες ημέρες μετά το ατύχημα ή την ασθένεια δεν καλύπτονται από την Υπηρεσία κοινωνικής ασφάλισης, αλλά από τον εργοδότη. Το επίδομα κοινωνικής ασφάλισης καταβάλλεται απευθείας στον ασφαλισμένο, ο οποίος αποδίδει το αντίστοιχο ποσό στον εργοδότη. Στην περίπτωση των αυτοαπασχολούμενων το ποσό καταβάλλεται στον αιτούντα και δεν αποδίδεται αλλού.

Το δικαίωμά σας σε παροχές εργατικού ατυχήματος και επαγγελματικών ασθενειών όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι διατάξεις της ΕΕ σχετικά με τις παροχές για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες μοιάζουν πολύ με τις διατάξεις για τα παροχές ασθένειας (βλ. ενότητες II και III). Για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία και την Ελβετία, εάν κατοικείτε μόνιμα ή προσωρινά σε χώρα άλλη από εκείνη στην οποία είστε ασφαλισμένοι για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες, δικαιούστε συνήθως, σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος ή επαγγελματικής ασθένειας, υγειονομική περίθαλψη στη χώρα αυτή. Οι παροχές σε χρήμα καταβάλλονται συνήθως από τον οργανισμό στον οποίο είστε ασφαλισμένοι, ακόμη και αν κατοικείτε μόνιμα ή προσωρινά σε άλλη χώρα.*

Όταν πρέπει να πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις για να δικαιούστε παροχές για εργατικά ατυχήματα ή επαγγελματικές ασθένειες, ο φορέας στον οποίο είστε ασφαλισμένοι πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης, διαμονής ή απασχόλησης που έχετε συμπληρώσει βάσει της νομοθεσίας άλλης χώρας της ΕΕ, καθώς και της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας. Διασφαλίζεται έτσι ότι οι εργαζόμενοι δεν χάνουν την ασφαλιστική τους κάλυψη όταν αλλάζουν εργασία ή εγκαθίστανται σε άλλο κράτος.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο ΙΧ: Οικογενειακά επιδόματα

Πότε δικαιούστε οικογενειακά επιδόματα;

Το επίδομα τέκνου, το επίδομα τέκνων με αναπηρία και το επίδομα ανάδοχων τέκνων συμπεριλαμβάνονται στα οικογενειακά επιδόματα. Στις δύο πρώτες περιπτώσεις, καταβάλλονται στους μαλτέζους κατοίκους και εξαρτώνται από τους διαθέσιμους πόρους.

Το επίδομα τέκνου καταβάλλεται σε όλα τα νοικοκυριά που έχουν παιδιά ηλικίας κάτω των 16 ετών, όταν τα εισοδήματα των δύο γονέων δεν υπερβαίνουν τις 23.983 ευρώ κατά το έτος που προηγείται εκείνου της αίτησης. Όσον αφορά τα παιδιά ηλικίας άνω των 16 ετών, αυτά πρέπει να σπουδάζουν με καθεστώς πλήρους φοίτησης και να μην έχουν κανένα εισόδημα για τις σπουδές τους ή πρέπει να έχουν εγγραφεί ως άνεργοι. Σε κάθε περίπτωση, δεν πρέπει να διαθέτουν αμειβόμενη απασχόληση ούτε να λαμβάνουν άλλες κοινωνικές παροχές.

Το επίδομα τέκνων με αναπηρία καταβάλλεται σε όλα τα νοικοκυριά που έχουν παιδιά με σωματική ή νοητική αναπηρία και δεν λαμβάνουν άλλη σύνταξη κοινωνικής ασφάλισης για την εν λόγω αναπηρία.

Το επίδομα ανάδοχων τέκνων, καταβάλλονται για παιδιά για τα οποία το καθεστώς τους ως ανάδοχων παιδιών επιβεβαιώνεται από αναγνωρισμένο ίδρυμα κοινωνικής πρόνοιας.

Τι καλύπτεται;

Καταβάλλεται ελάχιστο επίδομα τέκνου ύψους 250 ευρώ ετησίως ανά τέκνο, το οποίο υπόκειται στα ακόλουθα ανώτατα όρια:

- ένα τέκνο: 96,32 ευρώ τον μήνα
- δύο τέκνα: 192,64 ευρώ τον μήνα
- τρία τέκνα: 288,96 ευρώ τον μήνα
- τέσσερα τέκνα: 385,28 ευρώ τον μήνα
- επιπλέον τέκνα: 96,32 ευρώ/μήνα (κατά ανώτατο όριο για κάθε τέκνο).

Εάν το συνολικό ετήσιο εισόδημα των γονέων δεν υπερβαίνει το όριο των 23.983* ευρώ, το ετήσιο επίδομα που καταβάλλεται είναι ίσο με ένα ποσοστό (ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων) της διαφοράς που προκύπτει από την αφαίρεση του συνολικού εισοδήματος των γονέων (το καθαρό εισόδημα μετά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης) από το ποσό των 23.983 ευρώ. Τίθεται ελάχιστο όριο εισοδήματος ύψους 4.718 ευρώ όπερ σημαίνει ότι τα εισοδήματα που είναι χαμηλότερα αυτού του ορίου υπάγονται στην κλίμακα των 4.718 ευρώ. Η διαφορά μεταξύ του ποσού των 23.983 ευρώ και του συνεκτιμώμενου εισοδήματος πολλαπλασιάζεται με ποσοστό που ξεκινάει από το 6 % για ένα τέκνο και το οποίο αυξάνεται ανάλογα με τον αριθμό των τέκνων (9 % για δύο τέκνα, 12 % για τρία τέκνα, 15 % για τέσσερα τέκνα και 3 % για κάθε επιπλέον τέκνο).

Οι γονείς παιδιών με αναπηρία λαμβάνουν ένα συμπληρωματικό *επίδομα αναπήρου τέκνου* (*Allowance għal Tfal b'Dizabilità*) ύψους 16,31 ευρώ εβδομαδιαίως. Το επίδομα αυτό καταβάλλεται ανεξάρτητα από το εισόδημα των γονέων.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα οικογενειακά επιδόματα;

Όλες οι παροχές σε χρήμα τελούν υπό τη διαχείριση της Υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης (*Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali*) μέσω των 24 τοπικών παραρτημάτων της (22 παραρτήματα στη Μάλτα και δύο παραρτήματα στη νήσο Γκόζο).

Το δικαίωμά σας σε οικογενειακά επιδόματα όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Τα χαρακτηριστικά και το ύψος των οικογενειακών επιδομάτων ποικίλουν σημαντικά από το ένα κράτος στο άλλο.* Είναι επομένως σημαντικό να γνωρίζετε ποιο κράτος είναι υπεύθυνο να σας χορηγεί τα επιδόματα αυτά και ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται. Οι γενικές αρχές για τον προσδιορισμό της σχετικής νομοθεσίας διατίθενται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=849&langId=el>.

Η χώρα που είναι υπεύθυνη για την καταβολή των οικογενειακών επιδομάτων πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις περιόδους ασφάλισης που έχετε συμπληρώσει βάσει της νομοθεσίας άλλης χώρας της ΕΕ, καθώς και της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν, της Νορβηγίας ή της Ελβετίας, εάν αυτό είναι απαραίτητο ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση του επιδόματος.

Εάν μια οικογένεια δικαιούται επιδόματα βάσει της νομοθεσίας περισσότερων της μίας χωρών, λαμβάνει κατά κανόνα τα υψηλότερα ποσά των παροχών που προβλέπονται βάσει της νομοθεσίας μίας από τις χώρες αυτές. Με άλλα λόγια, η οικογένεια αντιμετωπίζεται ως εάν όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να διαμένουν και να είναι ασφαλισμένα στη χώρα με την ευνοϊκότερη νομοθεσία.

Τα οικογενειακά επιδόματα δεν μπορούν να καταβάλλονται εις διπλούν για την ίδια περίοδο και για το ίδιο μέλος της οικογένειας. Υπάρχουν κανόνες προτεραιότητας σύμφωνα με τους οποίους προβλέπεται η αναστολή των επιδομάτων από μία χώρα μέχρι του ποσού εκείνων που καταβάλλονται από τη χώρα που είναι κατά βάση αρμόδια για την καταβολή τους.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο X: Ανεργία

Πότε δικαιούστε παροχές ανεργίας;

Τα επίδομα ανεργίας καταβάλλονται στο πλαίσιο τόσο του ανταποδοτικού όσο και του μη ανταποδοτικού καθεστώτος. Το εν λόγω επίδομα παρέχεται σε κάθε άνεργο που κατέβαλε εισφορές επί 50 εβδομάδες και κατέβαλε ή συγκέντρωσε (μέσω πίστωσης) εισφορές για 20 εβδομάδες κατά το έτος που προηγείται εκείνου της αίτησης χορήγησης επιδόματος.

Για τα μη ανταποδοτικά καθεστάτα, το εν λόγω επίδομα καταβάλλεται στον αρχηγό της οικογένειας ως επίδομα ανεργίας και εξαρτάται από τους διαθέσιμους πόρους.

Το επίδομα ανεργίας καταβάλλεται στον αρχηγό της οικογένειας και εξαρτάται από τους διαθέσιμους πόρους.

Τι καλύπτεται;

ο επίδομα ανεργίας καταβάλλεται ως κατ' αποκοπή ποσό ύψους 10,93 ευρώ ημερησίως για άγαμο γονέα ή για έγγαμο πρόσωπο με εξαρτώμενο/η σύζυγο ο οποίος/η οποία δεν εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, και ύψους 7,15 ευρώ ημερησίως για λοιπά πρόσωπα. Καταβάλλεται από την πρώτη ημέρα ανεργίας και για μέγιστο χρονικό διάστημα 156 ημερών. Μετά την παρέλευση της μέγιστης αυτής προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος δεν δικαιούται επίδομα εάν δεν εργασθεί εκ νέου επί 13 εβδομάδες.

Καταβάλλεται ειδικό επίδομα ανεργίας ύψους 18,36 ευρώ ημερησίως για άγαμο γονέα ή για έγγαμο πρόσωπο με εξαρτώμενο/η σύζυγο ο οποίος/η οποία δεν εργάζεται με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, και ύψους 11,99 ευρώ ημερησίως για λοιπά πρόσωπα. Καταβάλλεται από την πρώτη ημέρα ανεργίας και για μέγιστο χρονικό διάστημα 156 ημερών. Μετά την παρέλευση της μέγιστης αυτής προθεσμίας, ο ενδιαφερόμενος δεν δικαιούται επίδομα εάν δεν εργασθεί εκ νέου επί 13 εβδομάδες. Ο συνολικός αριθμός των ημερών παροχών δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να υπερβεί το σύνολο των εισφορών που κατέβαλε ο ενδιαφερόμενος από την εγγραφή του στο καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης.

Το ύψος της αποζημίωσης υποστήριξης άνεργου ποικίλλει και εξαρτάται από το ύψος του εισοδήματος και από τη σύνθεση του νοικοκυριού.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στις παροχές ανεργίας;

Ο αιτών πρέπει να έχει εγγραφεί ως άνεργος και να είναι ικανός και διαθέσιμος να εργασθεί. Το επίδομα καλύπτει παροχές έξι ημερών εβδομαδιαίως. Όλες οι παροχές σε χρήμα τελούν υπό τη διαχείριση της Υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης (*Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali*) μέσω των 24 τοπικών παραρτημάτων της (22 παραρτήματα στη Μάλτα και δύο παραρτήματα στη νήσο Γκόζο).

Το δικαίωμά σας σε παροχές ανεργίας όταν μετακινήστε στην Ευρώπη

Αρμόδιο για τη χορήγηση παροχών ανεργίας είναι συνήθως το κράτος μέλος στο οποίο απασχολείστε. Ειδικές διατάξεις ισχύουν για τους μεθοριακούς εργαζόμενους και άλλους διασυνοριακούς εργαζόμενους, οι οποίοι έχουν διατηρήσει τον τόπο κατοικίας τους σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο στο οποίο εργάζονται.

Περίοδοι ασφάλισης ή απασχόλησης που έχουν συμπληρωθεί σε άλλες χώρες της ΕΕ, καθώς και στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία, ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις χορήγησης.

Εάν θέλετε να αναζητήσετε εργασία σε άλλη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ισλανδία, το Λιχτενστάιν, τη Νορβηγία ή την Ελβετία, μπορείτε υπό ορισμένες προϋποθέσεις να εξάγετε τις παροχές αυτές για ορισμένο χρονικό διάστημα.*

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

---

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Κεφάλαιο XI: Ελάχιστοι πόροι διαβίωσης

Πότε δικαιούστε παροχές λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης;

Επίδομα κοινωνικής πρόνοιας καταβάλλεται στον αρχηγό της οικογένειας και εξαρτάται από τους διαθέσιμους πόρους.

Τι καλύπτεται;

Οι άγαμοι γονείς απολαμβάνουν ίσων οικογενειακών δικαιωμάτων με τους έγγαμους και, ως εκ τούτου, δικαιούνται επίδομα κοινωνικής πρόνοιας (*Għajjnuna Soċjali*) καθώς και οικογενειακό επίδομα (*Allowance tat-Tfal*). Το ποσό του επιδόματος κοινωνικής πρόνοιας ανέρχεται σε 92,32 ευρώ εβδομαδιαίως για ένα άτομο, επαυξημένο κατά 8,15 ευρώ για κάθε επιπρόσθετο μέλος του νοικοκυριού. Το επίδομα τέκνου καταβάλλεται στο ανώτατο ποσό.

Το επίδομα του ποικίλει ανάλογα με το ύψος των εισοδημάτων και τον αριθμό των ατόμων που αριθμεί το νοικοκυριό. Ωστόσο, εάν υπάρχουν τέκνα που εργάζονται ως μισθωτοί ή ως αυτοαπασχολούμενοι, δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό των μελών του νοικοκυριού για τη θεμελίωση δικαιώματος στο επίδομα. Τα όρια εισοδήματος αντιστοιχούν στα προαναφερθέντα ποσά του επιδόματος κοινωνικής πρόνοιας. Ενδεικτικά αναφέρονται τα εξής μηνιαία ποσά για νοικοκυριά που δεν διαθέτουν λοιπούς πόρους:

- άγαμοι: 369,28 ευρώ
- Ζευγάρι χωρίς τέκνα: 401,88 ευρώ
- Ζευγάρι με 1 τέκνο: 434,48 ευρώ
- Ζευγάρι με 2 τέκνα: 467,08 ευρώ
- Ζευγάρι με 3 τέκνα: 499,68 ευρώ
- Μόνος γονέας: 401,88 ευρώ
- Μόνος γονέας με 2 τέκνα: 434,48 ευρώ.

Η διάρκεια χορήγησης του επιδόματος είναι απεριόριστη, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις. Στο πλαίσιο της κοινωνικής πρόνοιας καταβάλλονται και άλλες παροχές, υπαγόμενες σε έλεγχο εισοδηματικών πόρων, αναλόγως των διαφόρων κοινωνικών αναγκών, π.χ. βοήθεια για τις δαπάνες στέγασης και τους λογαριασμούς των οργανισμών κοινής ωφέλειας.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στα επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης;

Όλες οι παροχές σε χρήμα τελούν υπό τη διαχείριση της Υπηρεσίας κοινωνικής ασφάλισης (*Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali*) μέσω των 24 τοπικών παραρτημάτων της (22 παραρτήματα στη Μάλτα και δύο παραρτήματα στη νήσο Γκόζο).

Το δικαίωμά σας σε επιδόματα λόγω ελάχιστων πόρων διαβίωσης όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Ο συντονισμός των κανόνων της ΕΕ αφορά μόνο την κοινωνική ασφάλιση και όχι τις παροχές κοινωνικής πρόνοιας.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

Κεφάλαιο XII: Μακροχρόνια περίθαλψη

Πότε δικαιούστε μακροχρόνια περίθαλψη;

Δεν υπάρχει συγκεκριμένος ορισμός για τη μακροχρόνια περίθαλψη. Εντούτοις, δικαίωμα μόνιμης διαμονής σε οικο ευγηρίας έχουν πρωτίστως τα άτομα ηλικίας άνω των 60 ετών ή/και οι πάσχοντες από αναπηρία η οποία καθιστά αδύνατη τη διαβίωσή τους στο σπίτι. Προτεραιότητα δίνεται επίσης σε όσους δεν συμμετέχουν σε κοινωνικές δραστηριότητες, καθώς και σε πάσχοντες από παθήσεις που καθιστούν επικίνδυνη την πολύωρη παραμονή τους χωρίς επίβλεψη. Οι ίδιοι κανόνες διέπουν και την παραμονή ηλικιωμένων σε κέντρα ημερήσιας φροντίδας, παρότι εν γένει δίνεται προτεραιότητα σε κινητικά και αυτόνομα άτομα. Προϋποθέσεις για τη νοσηλεία σε ψυχιατρικά ή άλλα ιδρύματα/νοσοκομεία αποτελούν η ανάγκη για βοήθεια και ο τύπος της νόσου. Σε κάθε περίπτωση, η θεμελίωση του σχετικού δικαιώματος καθορίζεται βάσει ιατρικής αξιολόγησης.

Τι καλύπτεται;

Δεν υπάρχει συγκεκριμένο καθεστώς για τη μακροχρόνια περίθαλψη. Η κάλυψη παρέχεται μέσω διαφόρων καθεστώτων παροχών σε χρήμα και σε είδος, τόσο σε κεντρικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο κοινοτήτων. Η χορήγησή τους εξαρτάται μερικώς από το εισόδημά σας και μερικώς από τις ανάγκες σας.

Παρέχεται σειρά υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας για την υποστήριξη των ηλικιωμένων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Σκοπός των υπηρεσιών αυτών είναι να προσφέρουν στους δικαιούχους τους τη δυνατότητα να συνεχίζουν να ζουν στην κοινότητά τους με τη μεγαλύτερη δυνατή ανεξαρτησία, να βελτιώνουν την ποιότητα ζωής τους και να προσφέρουν επίσης ανακούφιση και στήριξη στους μη επαγγελματίες φροντιστές. Τέλος, οι υπηρεσίες αυτές βοηθούν στο να αποτρέπεται ή να μετατίθεται χρονικά η ανάγκη για παροχή μακροχρόνιας πλήρους περίθαλψης σε κέντρο φροντίδας, μέσω της παροχής της απαιτούμενης βοήθειας στον χώρο διαβίωσης του ενδιαφερόμενου.

- Κατ' οίκον παράδοση γευμάτων: σκοπός της υπηρεσίας αυτής είναι να παρέχει στήριξη σε ηλικιωμένους και σε άλλα άτομα που εξακολουθούν να ζουν στο σπίτι τους αλλά δεν είναι σε θέση να φροντίζουν για τα γεύματά τους. Το Σώμα του Σταυρού της Μάλτας (μια μη κυβερνητική οργάνωση) σε συνεργασία με την Υπηρεσία Τρίτης Ηλικίας και Κοινωνικής Περίθαλψης προσφέρουν στα άτομα αυτά μαγειρεμένα γεύματα με επιδοτούμενο κόστος.
- Υπηρεσία τεχνιτών: στόχος της είναι να βοηθήσει τους ηλικιωμένους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες να συνεχίσουν να ζουν στο περιβάλλον τους με τη μεγαλύτερη δυνατή ανεξαρτησία. Περιλαμβάνει περίπου 70 είδη επαγγελματικών εργασιών, όπως επισκευές ηλεκτρικών και υδραυλικών εγκαταστάσεων, ξυλουργικές εργασίες και μεταφορά αντικειμένων. Η αίτηση για παροχή της υπηρεσίας γίνεται συνήθως μέσω τηλεφώνου.
- Υπηρεσία βοήθειας κατ' οίκον: η συγκεκριμένη υπηρεσία προσφέρει προσωπική βοήθεια και υποστήριξη κατά την εκτέλεση ελαφρών οικιακών εργασιών σε ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Υπηρεσία σχετικά με θέματα ακράτειας: στόχος της υπηρεσίας αυτής είναι να αμβλύνει τα ψυχολογικά προβλήματα που ενδέχεται να αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι που υποφέρουν από ακράτεια. Επιπλέον, μέσω της σημαντικής επιδότησης για πάνες, η υπηρεσία συμβάλλει στον περιορισμό των φυσικών και οικονομικών επιπτώσεων για τις οικογένειες που έχουν μέλη με προβλήματα ακράτειας. Επομένως, η υπηρεσία στηρίζει και ενθαρρύνει τα άτομα με αναπηρία και τους ηλικιωμένους που αντιμετωπίζουν πρόβλημα ακράτειας ώστε να συνεχίζουν να ζουν φυσιολογικά στο περιβάλλον τους.

- **Περίθαλψη σε επίπεδο κοινότητας:** πρόκειται για υπηρεσία που βασίζεται σε μια ομαδική προσέγγιση με συμμετοχή διαφόρων επαγγελματιών και συνεργασία με υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας, άλλους επαγγελματίες, φορείς και οργανισμούς. Η ομάδα αποσκοπεί στον συντονισμό της περίθαλψης με προσωπικοκεντρικό και ολιστικό τρόπο προσαρμοσμένο στις ανάγκες των ανθρώπων, καθώς και στη συνεργασία με τους ασθενείς και τους συγγενείς/τον φροντιστή τους με σκοπό την προαγωγή της υγείας και της αυτοεξυπηρέτησης, καθώς και τη μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων της υγείας και της ανεξαρτησίας μέσω εκπαίδευσης, ενδυνάμωσης και υποστήριξης. Η ομάδα ρυθμίζει την παροχή υπηρεσιών κατ'οίκον φροντίδας και, σε συνεργασία με τους παρόχους των σχετικών υπηρεσιών, επιδιώκει την προαγωγή μιας υψηλού επιπέδου υπηρεσίας περίθαλψης σε επίπεδο κοινότητας.
- **Υπηρεσία τηλε-βοήθειας:** η υπηρεσία τηλε-βοήθειας δίνει τη δυνατότητα στον ενδιαφερόμενο να καλεί για βοήθεια όταν τη χρειάζεται. Αποσκοπεί στην ανάπτυξη αισθήματος ασφάλειας στους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρία ή ειδικές ανάγκες, ενθαρρύνοντάς τους να συνεχίζουν να ζουν στο περιβάλλον τους. Η τηλε-βοήθεια προσφέρει επίσης αίσθημα ασφάλειας στους φροντιστές και στους συγγενείς των ενδιαφερομένων.
- **Υπηρεσία κέντρων ημέρας:** σκοπός της υπηρεσίας αυτής είναι να βοηθά στην αντιμετώπιση του προβλήματος της κοινωνικής απομόνωσης και του αισθήματος της μοναξιάς, καθώς και να περιορίζει τις δυσκολίες που βιώνουν συνήθως οι ηλικιωμένοι όσον αφορά την κοινωνική αλληλεπίδραση. Στοχεύει επίσης στην παροχή κινήτρων για τους ηλικιωμένους καθώς τους ενθαρρύνει να συμμετέχουν στον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων των κέντρων ημέρας. Βοηθώντας τους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρία να παραμένουν όσο το δυνατόν περισσότερο ανεξάρτητοι και κοινωνικά ενταγμένοι, η υπηρεσία προσφέρει επίσης ένα είδος ανακούφισης στους συγγενείς και τους φροντιστές τους.

Όσον αφορά την παροχή πλήρους περίθαλψης σε κέντρο φροντίδας, υπάρχει ένα κεντρικό κρατικό ίδρυμα μόνιμης διαμονής για ηλικιωμένους καθώς και οκτώ περιφερειακά κέντρα κρατικής λειτουργίας. Εντούτοις, υπάρχουν και ιδιωτικοί οίκοι ευγηρίας. Επιπροσθέτως, υπάρχει ένα κεντρικό κρατικό ψυχιατρικό ίδρυμα θεραπείας και περίθαλψης διανοητικά ανάπηρων ατόμων. Ένα κεντρικό κρατικό ίδρυμα/νοσοκομείο παρέχει μακροχρόνια περίθαλψη για τους καρκινοπαθείς και τους πάσχοντες από λοιπές κακοήθειες νόσους. Τέλος, υπάρχουν 18 κρατικά κέντρα ημερήσιας φροντίδας που λειτουργούν καθημερινά από τις 8:30 π.μ. έως τις 4:00 μ.μ., τα οποία παρέχουν μερική περίθαλψη σε κέντρα φροντίδας καθώς και τη δυνατότητα εργασιοθεραπείας.

Τα άτομα που λαμβάνουν παροχές σε είδος επιβαρύνονται με συμμετοχή στο κόστος των αγαθών ή των υπηρεσιών. Για βοήθεια κατ'οίκον φροντίδας·

- 2,33 ευρώ/εβδομάδα για τους άγαμους χωρίς γεύματα
- 3,49 ευρώ/εβδομάδα για τους άγαμους με γεύματα
- 3,49 ευρώ/εβδομάδα για τα ζευγάρια χωρίς γεύματα
- 5,24 ευρώ/εβδομάδα για τα ζευγάρια με γεύματα
- Κατ'οίκον παράδοση γευμάτων: 2,21 ευρώ ανά γεύμα
- Υπηρεσία τεχνιτών: οι τιμές εξαρτώνται από την εργασία, ενώ τα υλικά παρέχονται από τους πελάτες
- Ακράτεια: το κόστος των κανονικών και των υπεραπορροφητικών πανών ακράτειας κυμαίνεται από 0,19 έως 0,29 ευρώ, ανάλογα με το μέγεθος.

Όσοι λαμβάνουν μερική περίθαλψη σε κέντρο φροντίδας καταβάλλουν ονομαστική συμμετοχή ύψους 2,33 έως 5,82 ευρώ τον μήνα. Οι τρόφιμοι οίκων ευγηρίας συνεισφέρουν το 60% του συνολικού εισοδήματός τους (στο οποίο περιλαμβάνεται η σύνταξη από την Υπηρεσία κοινωνικής ασφάλισης, οι προσαυξήσεις, οι ξένες συντάξεις, οι τραπεζικοί τόκοι, τα ενοίκια κ.λπ.). Οι τρόφιμοι του οίκου St. Vincent de Paul συνεισφέρουν το 80 % της σύνταξής τους και το 60 % του εναπομένοντος καθαρού εισοδήματός τους, εφόσον το εναπομένον ποσό δεν είναι κατώτερο των 1.400 ευρώ ετησίως.

Πώς αποκτάτε πρόσβαση στη μακροχρόνια περίθαλψη;

Το υπουργείο Υγείας, Τρίτης Ηλικίας και Κοινωνικής Περίθαλψης είναι αρμόδιο για τη χορήγηση των παροχών σε είδος που σχετίζονται με τη μακροχρόνια περίθαλψη.

Το δικαίωμά σας σε μακροχρόνια περίθαλψη όταν μετακινείστε στην Ευρώπη

Οι παροχές μακροχρόνιας περίθαλψης υπάγονται επίσης στους κανόνες της ΕΕ για τον συντονισμό της κοινωνικής ασφάλισης, όπως οι παροχές ασθενείας. Οι παροχές μακροχρόνιας περίθαλψης σε χρήμα καταβάλλονται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας στην οποία είστε ασφαλισμένοι, ανεξάρτητα από τη χώρα στην οποία διαμένετε προσωρινά ή μόνιμα.*

Οι παροχές μακροχρόνιας περίθαλψης σε είδος χορηγούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία της χώρας στην οποία διαμένετε προσωρινά ή μόνιμα ωσάν να ήσαστε ασφαλισμένος στη χώρα αυτή.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό των δικαιωμάτων σας κοινωνικής ασφάλισης, όταν αλλάζετε τόπο διαμονής ή ταξιδεύετε, παρέχονται στη διεύθυνση <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>.

* Ορισμένες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου και συνεπώς δεν «εξάγονται». Οι παροχές αυτές παρατίθενται στο παράρτημα II στο τέλος του οδηγού.

Παράρτημα I: Χρήσιμες διευθύνσεις και χρήσιμοι δικτυακοί τόποι

Το υπουργείο Παιδείας, Απασχόλησης και Οικογένειας είναι αρμόδιο για την επίβλεψη των παροχών που καταβάλλονται από την Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης, ενώ το υπουργείο Υγείας, Τρίτης Ηλικίας και Κοινοτικής Περίθαλψης είναι αρμόδιο για την παροχή υπηρεσιών ιατρικής περίθαλψης και προβαίνει στον αναγκαίο έλεγχο και την παρακολούθηση μέσω του τμήματος Υγείας.

Για ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης που αφορούν περισσότερες από μία χώρες της ΕΕ, μπορείτε να αναζητήσετε τον φορέα με τον οποίο επιθυμείτε να επικοινωνήσετε στον κατάλογο φορέων που διατηρεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και διατίθεται στη διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/social-security-directory>

Ηλεκτρονική πύλη της κυβέρνησης της Μάλτας
www.mygov.mt

Υπουργείο Παιδείας, Απασχόλησης και Οικογένειας
Ministeru tal-Edukazzjoni, l-Imprjegi u l-Familja
Palazzo Ferreria
Republic Street
Valletta VLT 2000
Τηλ.: +356 2590 3100
Φαξ: +356 2590 3121
www.socialpolicy.gov.mt

Υπουργείο Υγείας, Τρίτης Ηλικίας και Κοινοτικής Περίθαλψης
Ministeru għas-Saħħa, l-Anzjani u l-Kura fil-Komunità
Palazzo Castellania
15, Merchants Street
Valletta
Τηλ.: +356 2122 4071-7
Φαξ: +356 2299 2655
<https://ehealth.gov.mt>

Υπηρεσία Κοινωνικής Ασφάλισης
Dipartiment tas-Sigurtà Soċjali
38, Ordnance Street
Valletta
Τηλ.: +356 2590 3100
Φαξ: +356 2590 3121
www.socialsecurity.gov.mt

Υπηρεσία στεγαστικών υποθέσεων
Awtorità għad-Djar
22,
Triq Pietro Floriani
Floriana
Τηλ.: +356 22991000
Φαξ: +356 22991001
www.socialpolicy.gov.mt

Υπουργείο Τρίτης Ηλικίας και Κοινοτικών Υπηρεσιών
Dipartiment għall-Anzjani u s-Servizzi fil-Komunità
Ċentru Hidma Soċjali
469, St. Joseph High Road
Sta. Venera
Τηλ.: +356 22788300
Φαξ: +356 22788330
<https://ehealth.gov.mt>

Εθνική επιτροπή για την προαγωγή της ισότητας
Kummissjoni Nazzjonali għall-Promozzjoni u l-Ugwaljanza
No 4, Gattard House,
National Road,
Blata l-Bajda
Τηλ.: +356 2590 3850
Φαξ: +356 2590 3851
www.socialpolicy.gov.mt

Εθνική επιτροπή για τα άτομα με αναπηρίες
Kummissjoni Persuni b'Dizabilità
469, St Joseph High Road
Sta. Venera
Τηλ.: +356 2148 7789
Φαξ: +356 2148 4609
www.knrd.org

Υπουργείο Προτύπων Κοινωνικής Πρόνοιας
Dipartiment ta l-Istandards fil-#arsien Soċjalii
469, St Joseph High Road
Sta. Venera
www.socialpolicy.gov.mt

Εθνική επιτροπή για την οικογένεια
Kummissjoni Nazzjonali għall-Familja
Υπουργείο Παιδείας, Απασχόλησης και Οικογένειας
Palazzo Ferreria
Republic Street
Valletta
www.socialpolicy.gov.mt

Υπηρεσία πληροφοριών υγείας
Dipartiment tal-#formazzjoni dwar is-Saħħa
95, G'Mangia Hill
G'Mangia
<https://ehealth.gov.mt>

Παράρτημα II: Ειδικές μη ανταποδοτικού χαρακτήρα παροχές σε χρήμα

Ορισμένες παροχές κοινωνικής ασφάλισης, οι λεγόμενες ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές σε χρήμα*, παρέχονται αποκλειστικά στη χώρα διαμονής του δικαιούχου. Οι παροχές αυτές σε χρήμα δεν μπορούν επομένως να «εξαχθούν» σε περίπτωση μετακίνησής σας σε άλλη χώρα της Ευρώπης, ακόμη και αν εξακολουθείτε να είστε ασφαλισμένος στη Μάλτα.

Οι ειδικές μη ανταποδοτικές παροχές για τη Μάλτα είναι οι ακόλουθες:

- Συμπληρωματική παροχή (τμήμα 73 του νόμου περί κοινωνικής ασφάλισης (κεφ. 318) 1987);
- Σύνταξη γήρατος (νόμος περί κοινωνικής ασφάλισης (κεφ. 318) 1987).

* Βλ. παράρτημα Χ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 988/2009.